

Kaisa Puro

31.5.2022

Valtiovarainministeriö
kirjaamo.vm@gov.fi

Hankkeen VM 162:00/2021 lausunto

Tuomioistuinviraston lausunto

Tuomioistuinvirasto pitää esitystä kannatettavana.

Käräjäoikeuksien haastemiehillä on haastemieslain 4a §:n 1 momentin (505/1986) oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä viranomaiselta, julkista tehtävää hoitavalta yhteisöltä sekä teletoimintaa tai postitoimintaa harjoittavalta laitokselta tai yhteisöltä tiedoksiannon kohteena olevaa henkilöä tai yhteisöä koskevat osoite- ja puhelintiedot samoin kuin muut yhteydenottoon tarvittavat tiedot, jos tiedot ovat tarpeen tiedoksiannon suorittamiseksi.

Sähköinen tietokanta tulotiedoille ("tulorekisteri") sisältää haastemiesten kannalta olennaisia ja tarpeellisia tietoja tiedoksiantojen kohteiden tavoittamiseksi. Tuomioistuinvirasto pitää tärkeänä sitä, että nyt lausunnon kohteena olevaan ehdotukseen on lisätty haastemieslain (505/1986) 1 §:ssä tarkoitetuille haastemiehille oikeus saada tietoja tulotietojärjestelmästä haastemieslaissa säädettyä tiedoksianto-tehtävää varten.

Teknisellä käyttöyhteydellä toteutettuna tietojen luovutus suoraan tulorekisteristä haastemiesten käyttöön tuo tehokkuutta haastemiestyöhön ja lisää tietoturvasuutta sekä mahdollistaa nykyaikaisen tiedonhallintalainsäädännön edellytykset täyttävän menettelyn tilanteisiin, joissa tiedoksi saajien yhteystietoja joudutaan erityisesti selvittämään. Esityksen mukaisen säännöksen lisääminen tulorekisterilakiin tehostaa ja jouduttaa haastemiesten työtä erityisesti hankalimmissa tilanteissa, joissa tiedoksiantojen kohteen tavoittaminen yleisimmin käytetyistä rekistereistä saatavien tietojen perusteella on hankalaa. Haastemiesresurssien säästämisen lisäksi muutoksesta syntyy säästöjä myös muille viranomaisille, kun haastemiesten tietopyyntöihin sitoutuvaa resurssia säästyy.

Esityksen perusteluissa todetaan, että "Haastemiehet tarvitsevat tiedonantotehtävänsä hoitamiseksi tietoja tiedoksiannon kohteena olevien henkilöiden tavoittamiseksi. Merkityksellisiä ovat erityisesti henkilön työnantajaa ja työsuhdetta koskevat tiedot sekä työnantajan yhteystiedot."

Hallituksen esitys voi tältä osin antaa liian kapean kuvan haastemiesten työn kannalta tarpeellisista tiedoista henkilön tavoittamiseksi. On syytä huomata, että tiedoksiannon kohteena olevan henkilön tavoittamisen kannalta merkityksellistä tietoa ovat myös muunlaiset tiedot, esimerkiksi tiedot muista maksetuista etuuksista, tieto palkansaajan ilmoitetusta oleskelusta tai työskentelystä ulkomailla, tieto poissaolosta tai tieto työsuhteen päättymisestä. Tärkeää on, että perusteluissa esitetty toteamus merkityksellisistä tiedoista ei kavenna haastemiehen oikeuksia saada tehäviensä kannalta tarpeellisia tietoja tulotietojärjestelmästä.

Ylijohtaja

Riku Jaakkola

Erityisasiantuntija

Kaisa Puro

